

SAI Arbitrage Cursus

Paramaribo, 4 t/m 6 augustus 2014

prof. mr. R.P.J.L. Tjittes

Alternative Dispute Resolution (ADR)

- a) Arbitrage
- b) Bindend advies
- c) Mediation

ad c: Mediation

Kenmerken

- i. Conflictbemiddeling
- ii. Partijen lossen conflict zelf op
- iii. Mediator begeleidt alleen communicatie en onderhandelingen (facilitator); eenzijdige contacten met een partij mag om die communicatie te bevorderen (de mediator beslist niet)
- iv. Hoe? Achterhalen werkelijke belangen en niet (juridische) standpunten

- v. Belang? Met name relationele dimensie geschil
- v. Basis: vrijwilligheid (niet-aangaan en afbreken mediation altijd mogelijk; toegang tot rechter)
- vi. Mediationovereenkomst (partijen en mediator)
- vii. Binding mediationclausule/overeenkomst? Niet bij particulieren (HR NJ 2006/75: familiezaak), mogelijk wel bij bedrijven onderling?
- viii. Vastlegging afspraken in overeenkomst (dading; vaststellingsovereenkomst)
- ix. Niet (nakoming) dading/vaststellings-overeenkomst: naar overheidsrechter

Problemen

- i. Mediation vereist vertrouwelijkheid , maar dat is niet gegeven
 - Oplossing: in mediationovereenkomst (idem: betrokken bijstandsverleners)
 - Expliciete afspraak: bewijsovereenkomst: geheimhouding van partijen en de mediator geldt ook jegens rechters of arbiters in een procedure (HR NJ 2010/471)
 - Anders: getuigplicht (geen verschoningsrecht mediator)

- ii. Aangaan mediation stuit verjaring niet (HR NJ 2002/195)
 - Oplossing: stuitingshandeling voor aangaan mediation

Mediation in de praktijk (I)

- Verdiep je in de persoon van je gesprekspartner. Valt met hem/haar te praten? Is hij/zij deskundig en realistisch? Is dat niet het geval, dan heet verder discussiëren, corresponderen, et cetera weinig zin. Doe je huiswerk en bepaal je koers. Bedenk een alternatieve route.
- Toon respect voor je gesprekspartner. Behandel hem/haar op dezelfde wijze als je zelf behandeld wilt worden. Ook wanneer de onderhandelingsstijl of het ego van je gesprekspartner in de weg zit of als het een weinig pragmatisch persoon is, is het zinvoller te accepteren dat je daarmee te maken hebt dan er hard tegenin te gaan.
- Probeer je te verplaatsen in de positie van je gesprekspartner. Wat zou jij doen als je in zijn/haar schoenen stond?

Mediation in de praktijk (II)

- Probeer te bedenken wat – naast de positie, die door hem/haar wordt ingenomen – het belang van je gesprekspartner is. Waaróm neemt hij/zij een bepaalde positie in?
- Verdiep je in de reputatie van de verzekeraar, c.q. de mens achter het slachtoffer. Staat de verzekeraar bekend als ‘slachtofferonvriendelijk’?
- Pas je aanpak daaraan aan. Het slachtoffer dat geen enkel inzicht heeft in zijn eigen zaak en de adviezen van de belangenbehartiger negeert, vereist een andere benadering door de verzekeraar dan iemand die de belangenbehartiger blindelings volgt.
- Maak het proces bespreekbaar. Benoem dingen die fout zijn gegaan (ook aan eigen zijde!) of die je anders zou willen.

Mediation in de praktijk (III)

- Probeer elkaars verwachtingen te managen. Inventariseer de stappen die nodig zijn om tot afwikkeling te geraken en probeer een tijdschema af te spreken.
- Beloof in dit opzicht geen dingen die je misschien niet kunt waarmaken.
- Benoem een (dreigend) geschil en probeer zonder escalatie de diverse oplossingsmogelijkheden te bespreken. Probeer overeenstemming te bereiken over de meest geëigende volgende stap.
- Wees voor zover mogelijk transparant over wat het proces aan eigen zijde meebrengt. Moet het over diverse schijven gaan? Is het slachtoffer er nog niet aan toe om definitief te regelen? Heeft hij/zij behoefte aan een eigen 'day in court'? Helpt het als hij/zij zelf zijn/haar verhaal mag doen?

- | En als escalatie dreigt of is ontstaan:
 - | Scheid, als daar de oorzaak ligt, de mens van het probleem. Vraag een kantoorgenoot of collega om mee te kijken en de communicatie met de ander over te nemen als dat de voortgang kan bespoedigen. Het is misschien niet leuk om te doen, maar het komt de afwikkeling en dus de belangen van het slachtoffer ten goede.
 - | Ga praten met de andere partij en bespreek en onderzoek creatieve oplossingsmogelijkheden.
 - | Dreigen met stappen leidt tot onnodige escalatie. Veel beter is 'agree to disagree' en de volgende stap samen te nemen. Wie dan het initiatief neemt bijvoorbeeld voor een deelgeschillenprocedure of een voorlopig deskundigenbericht is van ondergeschikt belang. Dat je het oneens bent, betekent niet dat je ruzie hoeft te hebben.
 - | Neem pas in laatste instantie eenzijdig het initiatief en leg uit waarom je dat doet.

Ad b: Bindend advies (I)

- Particuliere geschillenbeslechting (ad hoc of institutioneel)
- Gebaseerd op overeenkomst (dading/vaststellingsovereenkomst): partijen komen overeen de beslechting van hun geschil op te dragen aan een derde (de binden adviseur)
- Alleen geschillen over rechten ter vrije bepaling partijen (niet: geldigheid huwelijk, erkenning kind, adoptie, vernietiging besluit rechtspersoon of faillietverklaring)
- Geen procedureregels in Rv (anders dan arbitrage); geheel beheerst door de overeenkomst van partijen
- Regels totstandkoming en geldigheid overeenkomsten van toepassing

Ad b: Bindend advies (II)

- Ruimere toetsingsmogelijkheid overheidsrechter inhoud en wijze totstandkoming bindend advies (anders: arbitrage)
- Grondslag: naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid (goede trouw) onaanvaardbaar (deels) een beroep te doen op een bindend advies
- Gronden: (i) inhoud: geen redelijk handelend bindend adviseur had tot een dergelijke beslissing kunnen komen (marginale toetsing);
- (ii) totstandkoming: met name schending hoor en wederhoor (algemeen: of en, zo ja, in welke mate door de procedurefout nadeel aan de wederpartij is aangebracht (HR 2012, LJN: BW0727)

Ad b: Bindend advies (III)

- Executie bindend advies:
 - (i) nakoming vorderen bij overheidsrechter; het vonnis van de overheidsrechter levert een executoriale titel op
 - (ii) partijen en de bindend adviseur kunnen overeenkomen dat de vaststellingsovereenkomst wordt neergelegd in een arbitraal schikkingsvonnis (art. 1069 ontwerp-Sur Rv) (= tevens overeenkomst tot arbitrage)(het schikkingsvonnis moet ook door partijen meegetekend worden!)

Ad b: Bindend advies (IV)

- Gevolg beroep op bindend adviesclausule voor procedure bij overheidsrechter: niet-ontvankelijkheid (principaal verweer dat na cva gedaan kan worden)(arbitrage: onbevoegdheid; exceptief verweer dat bij cva gedaan moet worden)
- Arbitrage meer waarborgen mbt onafhankelijkheid, onpartijdigheid, uitvoering en verhaal
- Bindend advies: flexibeler
- Praktijk bindend advies: geschillencommissies voor consumentenzaken (voordeel: nakomingsgarantie: als ondernemer verplichtingen uit bindend advies niet nakomt, dan doet de brancheorganisatie dat)

Ad a Arbitrage

- Arbitrage is particuliere rechtspraak; een arbiter is een particuliere rechter (onpartijdig, onafhankelijk, hoor en wederhoor toepassend)
- Arbiter is onafhankelijke dienstverlener (tijdig, kostenefficient)
- Kader (in deze volgorde):
 - Dwingende regels Rv
 - Door partijen overeengekomen regels, inclusief toepasselijk verklaarde reglementen (art. 1020 lid 6 Rv)
 - Aanvullende regels Rv
 - Door het scheidsgerecht bepaalde regels

Overheidsrechter (1)

- niet-neutraal bij internationale zaken
 - indien een contract enige connectie heeft met de VS: uitsluiten 'jury trial':

“ [EACH PARTY] WAIVES ANY RIGHT IT MAY HAVE TO A JURY TRIAL OF ANY CLAIM OR CAUSE OF ACTION IN CONNECTION WITH [THIS AGREEMENT] OR ANY TRANSACTION CONTEMPLATED BY [THIS AGREEMENT]. [THIS AGREEMENT] MAY BE FILED AS A WRITTEN CONSENT TO TRIAL BY, COURT.”
- procedureregels veelal niet ter vrije bepaling partijen (Rv.)
- geen specifieke deskundigheid
- openbaar (probleem: bedrijfsgeheimen)

Overheidsrechter (2)

- tenuitvoerlegging ander land:
 - regel: procedure moet over
 - uitzondering: erkennings- en tenuitvoerleggingsverdrag
- World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2013-2014:
 - 'efficiency legal framework settling disputes':
Suriname op plaats 108

Arbitrage (1)

- neutraliteit bij internationale arbitrage: keuze seat (34%)
- flexibiliteit: procedureregels ter vrije bepaling partijen (reglementen veel vrijheid)
- deskundigheid:
 - 76% wil eigen arbiter benoemen (74% neemt vooraf contact op met arbiter)
- vertrouwelijkheid
 - geen regel (o.a. Frankrijk: wel nationale arbitrage, maar niet internationale arbitrage; Engeland implied term)
 - in reglement arbitrageinstituut (art. Art. 55 lid 1 NAI Reglement)
 - d.m.v. order arbiters (art. 22 (3) ICC Rules of Arbitration)
 - maar: overheidsrechter na arbitrage (vernietiging, depot, exequatur) en jaarrekening

Arbitrage (2)

- tenuitvoerlegging ander land:
 - Verdrag van New York 1958 (149 landen o.a. Rusland, China, VAE, en VS)
 - Verdrag NY: 57% erkenning en tenuitvoerlegging binnen 1 jaar, 14% binnen half jaar
 - 84% vrijwillig; 11% procedure
- doorlooptijd
- grote klanttevredenheid (86%)
- Kool en geit sparen (bemiddelend vonnis)? 17% partijen, 5% arbiters

Arbitrage (3): Verdrag van NY 1958

Arbitrage (6)

Bedrijfsjuristen

Voordelen (86%):

- tenuitvoerlegging vonnis
- flexibiliteit procedure
- keuze arbiters

Nadelen (5%):

- hoge kosten
- lange duur

Bevoegdheid arbiters

- a. overeenkomst tot arbitrage (art. 1020 lid 5 ontwerp-Rv: onder overeenkomst wordt mede begrepen een arbitraal beding in statuten of reglementen); arbitragereglement waarnaar wordt verwezen maakt daarvan deel uit (art. 1020 lid 6 ontwerp-Rv)
- b. arbitrabiliteit
- c. scheidsgerecht niet volgens regels samengesteld (art. 1052 lid 3 ontwerp-Rv)(m.n. te vinden in arbitragereglement)

Overeenkomst tot arbitrage (art. 500 Rv, art. 1020 lid 3 ontwerp-Rv)

- (i) ‘Geschillen’: ruim uitleggen (HR NJ 1991/230)(art. 1020 lid 4 ontwerp-Rv: ook enige zaken buiten geschil)
- (ii) Bestaand geschil (*akte van compromis*) of toekomstig geschil (*compromissoir beding*) (vgl. art. 1020 lid 2 ontwerp-Rv)
- (iii) Vrije beschikking partijen (arbitrabiliteit)
- (iv) Ontwerp-Rv (art. 1021): geschrift is bewijsvoorschrift: eerst na beroep op onbevoegdheid arbiters relevant (getuigenbewijs niet toegelaten, HR NJ 1993/655)

Separabiliteit (HR NJ 1936/492 en art. 1053 ontwerp Rv)

- De overeenkomst tot arbitrage dient als afzonderlijke overeenkomst te worden beschouwd en beoordeeld
- Arbiters zijn bevoegd te oordelen over de rechtsgeldigheid van de hoofdovereenkomst (waarvan het arbitraal beding deel uitmaakt). o.a. arbiters kunnen overeenkomst nietig verklaren, vernietigen of ontbinden, met daarin arbitraal beding

Akte van compromis (art. 503 Rv; alleen in geval van bestaand geschil):

- (i) Geschrift bestaansvoorwaarde (anders: art. 1021 ontwerp-Rv: alleen bewijsvoorschrift)

- (ii) Verplichte inhoud
 - Onderwerp geschil
 - Namen en woonplaatsen partijen
 - Namen en woonplaatsen arbiter(s)
("scheidsmannen")

Beslistermijn arbitraal geding

- a. Overeengekomen
- b. Niet overeengekomen: 6 maanden na
aanvaarding benoeming (art. 505 Rv)
(verlenging mogelijk na overeenstemming
partijen en arbiters)

Anders: ontwerp-Rv (art. 1048): tijdstip waarop
vonnis wordt gewezen is voorbehouden aan
arbiters

Overeenkomst van arbitrage = overeenkomst

- (i) Totstandkoming (o.a. verwijzing in algemene voorwaarden: toetsing aan de goede trouw mogelijk)

- (ii) Inhoud: uitleg

Checklist arbitragebeding (1)

(1) Geschilbeslechting voor of naast arbitrage?

- ADR voor arbitrage?

- 'optional clauses', 'split clauses': keuze arbitrage of overheidsrechter (1 partij, beide partijen; voorkeur). Let op: niet overal geldig (o.a. niet: China, Japan, Polen, onduidelijk: NY, Rusland, India VAE, Zweden, Tsjechie)

(2) Omvang arbitrage

- "all disputes arising out of or in connection with this agreement shall be referred to and finally resolved by arbitration"

- arbitrabiliteit

(3) Finaliteit en hoger beroep

- Uitsluiten hoger beroep

- Uitsluiten/beperken vernietiging (ICC, LCIA)

Checklist arbitragebeding (2)

- (4) Institutionele of Ad hoc arbitrage
- duidelijk instituut (niet: 'International Chamber of Commerce in Geneva')
 - model clause arbitrage instituut vaak te eenvoudig
 - Ad hoc:
 - van toepassing verklaren UNCITRAL regels (en een 'appointing authority'!)
 - scheelt administratiekosten, maar extra kosten maken eigen regels
 - overheidsrechter zal eerder ingrijpen, mogelijk minder eenvoudig erkennen
 - alleen voor 'sophisticated partijen'

Checklist arbitragebeding (3)

(5) benoeming Scheidsgerecht:

- aantal arbiters (oneven; wat bij meer partijen als 'de banken')
- benoeming voorzitter
- kwalificatie arbiters (deskundigheid, nationaliteit, nationaliteit)
- methode van benoeming (institutionele arbitrage v ad hoc en default mechanisms)

(6) zetel ('seat') arbitrage

- arbitrage vriendelijke jurisdictie + assistentie overheidsrechter (o.a. voorlopige voorziening, horen weigerachtige getuige)
- Staat die: (i) Verdrag van NY 1958 heeft geratificeerd
- waarschijnlijke claims arbitrabel
- niet meer dan 1 seat (!)

Checklist arbitragebeding (4)

- (7) Taal van de arbitrage en plaats van de mondelinge behandeling
- (8) Toepasselijk recht op arbitrage
 - meestal recht van de seat (art. 10:166 ontwerp-BW: seat NL = Nederlands recht materiele geldigheid arbitrageovereenkomst, tenzij anders overeengekomen)
 - “This [Agreement] (including Clause [2] (Dispute Resolution)) [and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it] shall be governed by [...] law.”
- (9) Geheimhouding – elementen:
 - aanhangigheid arbitrage
 - stukken
 - partijen, Scheidsgerecht en arbitraal instituut en/of
 - arbitraal (tussen)vonnis

Checklist arbitragebeding (5)

(10) Bewijs en andere procedurevoorschriften (o.a. IBA Rules on Taking Evidence, cross-examination)

(11) Meer partijen of meer contracten

- meer partijen: benoeming arbiter
- meer partijen: voeging of tussenkomst (joinder)(art. 1045 Rv en art. 41 NAI reglement en art. 7 ICC Rules)
- meer contracten: zaaksvoeging (consolidation)(art. 10 ICC Rules)
- paraplu arbitrage overeenkomst t.b.v. meerdere contracten

(12) Spoedprocedure, voorlopige voorzieningen en kort geding (art. 37, 38, 42a-o NAI Reglement; art. 28 and 29 ICC Rules)

Gebondenheid derden aan het arbitragebeding:

- a. Derdenbeding aanvaard
- b. Cessie (HR NJ 1934, p. 302): cessionaris ook gebonden
- c. Schuldoverneming en contractoverneming
- d. Hoofdelijkheid
- e. Derdenwerking o.g.v. HR NJ 1969, 249 (Gegaste uien) e.a.? zeer terughoudend

Deelname derden aan een arbitrage:

- a. Voeging (art. 1045 lid 1 ontwerp-Rv)
- b. Tussenkoms (art. 1045 lid 1 ontwerp-Rv)
- c. Oproeping derde in vrijwaring (art. 1045 lid 2 ontwerp-Rv)

Voorwaarde deelname derde: toetreding derde bij schriftelijke overeenkomst met partijen tot de arbitrageovereenkomst (art. 1045 lid 3 ontwerp-Rv)

Gevolg geldige overeenkomst van arbitrage:

- onbevoegdheid gewone rechter (art. 1022 ontwerp Rv), maar naar oud Rv (en Sur Rv?) niet-ontvankelijkheid (HR NJ 1925. P. 1293)

- Relevantieverschil:
 - Onbevoegdheid: voor alle weren bij eerste conclusie (art. 1052 lid 2 ontwerp-Rv)
 - Niet-ontvankelijkheid: altijd

Toepasselijk recht op de arbitrageovereenkomst? Arbitragebeding is separate overeenkomst

- a. Overeenkomen (rechtskeuze): in praktijk zelden
- b. Recht land waarmee arbitrageovereenkomst nauwst verbonden is:
 - (i) Recht plaats arbitrage (NL: art. 10:166 BW)
 - (ii) Recht van toepassing op de hoofdovereenkomst

Arbitrabiliteit (art. 501 Rv):

- Personen- en familierecht (nieuw: familievermogensrecht wel)
- Dading niet mogelijk (vrije bepaling partijen); zaken van openbare orde (o.a. als een bepaalde rechter exclusief bevoegd is verklaard; rechtszekerheid in het geding; of de uitspraak erga omnes werking heeft (HR NJ 2007/561; vernietiging besluit rechtspersoon)
- O.a. IE en faillissement, wel arbeid
- Beroep op niet-arbitrabiliteit kan in ieder stand van het geding worden gedaan (ook later dan eerste gedingstuk)(art.; 1052 lid 2 ontwerp-Rv)
- Arbitrabiliteit moeten arbiters ambtshalve beoordelen

Rechtsgevolg niet-arbitrabiliteit als arbiters niet meteen onbevoegd/niet-ontvankelijk verklaren:

- a. Vernietiging omdat geldige overeenkomst tot arbitrage ontbreekt; of
- b. Vernietiging wegens strijd met de openbare orde
- c. Verlof tot tenuitvoerlegging kan worden geweigerd wegens strijd met de openbare orde

Waarover kan in ontwerp-Rv gewone rechter blijven oordelen ondanks arbitragebeding? (art. 1022 leden 2 en 3 ontwerp-Rv)?

- (i) Conservatoire maatregelen;
- (ii) Kort geding (art. 1051 ontwerp-Rv; als arbitraal kort geding is overeengekomen kan de kantonrechter zich onbevoegd verklaren en de zaak verwijzen)
- (iii) Totdat arbiters zijn benoemd: verzoek voorlopig getuigenverhoor, voorlopig deskundigenbericht, voorlopige plaatsopneming

In Rv is gewone rechter te dien aanzien altijd bevoegd, omdat arbiters te dien aanzien geen bevoegdheid is toegekend

Arbiters verklaren zich:

- a. Bevoegd: rechtsmiddel i.g.v. van onbevoegdheid alleen vernietiging (of herroeping) art. 1052 lid 4 ontwerp-Rv)
- b. Onbevoegd: gewone rechter bevoegd, tenzij partijen anders overeenkomen (art. 1052 lid 5 ontwerp-Rv)
- c. Ad a en b: tenzij arbitraal hoger beroep is overeengekomen en dat niet onherroepelijk is geëindigd, daarvan niet tijdig gebruik is gemaakt of daarvan afstand is gedaan (art. 1052 lid 6 ontwerp-Rv)

Beoordeling bevoegdheid arbiters door de overheidsrechter (1):

1. Wanneer een zaak bij de rechter wordt aangebracht (art. 1022 lid 1/1074 lid 1 ontwerp-Rv)
2. Wanneer om een exequatur wordt verzocht (art. 1063 lid 1 ontwerp-Rv)

Beoordeling bevoegdheid arbiters door de overheidsrechter (2):

3. Wanneer een vordering tot vernietiging wordt ingesteld:
 - Geldige overeenkomst arbitrage ontbreekt (art. 527 sub 2 Rv, art. 1065 lid 1 sub a): voor alle weren in arbitrage beroep op gedaan (rechtsverwerking) art. 1065 lid 2 ontwerp-Rv);
 - Scheidsgerecht niet volgens regels samengesteld (art. 527 sub 3 Rv; art. 1065 lid 1 sub b): voor alle weren in arbitrage beroep op gedaan (rechtsverwerking) (art. 1065 lid 2 ontwerp-Rv);
 - Strijd met de openbare orde (o.a. niet-arbitrabiliteit) (art. 527 sub 2 Rv.; art. 1065 lid 1 sub e ontwerp-Rv)

Aanhangigheid arbitrage:

- a. Arbitraal compromis: sluiten compromis (art. 1024 lid 2 ontwerp-Rv)
- b. Arbitraal (compromissoir) beding: dag ontvangst mededeling partij aan wederpartij tot arbitrage over te gaan (art. 1025 lid 1 ontwerp-Rv)
- c. Uitzondering (a en b): partijen komen anders overeen: art. 4 SAI Reglement: indiening arbitrageaanvraag bij SAI

Belang:

- termijnen in arbitrage (benoeming arbiters, wijzen vonnis, instellen hoofdzaak ivm beslag)
- stuiting verjarings- en vervaltermijnen

Arbiters

- Primair: individuele benoeming conform afspraak partijen (art. 7 lid 1 SAI Reglement), maar SAI heeft weigeringsrecht (art. 7 lid 2 SAI Reglement)
- Subsidiair: Lijstprocedure (art. 8 SAI Reglement)

Aanvaarding benoeming?

- Heb ik tijd (op de vereiste momenten)?
- Ben ik onpartijdig en onafhankelijk?
- Heb ik de kennis (juridisch, talenkennis)?
- Wie zijn de mede-arbiters?

1. Wie kunnen arbiter zijn?

- Natuurlijke personen die handelingsbekwaam zijn (art. 502 Rv; art. 1023 ontwerp-Rv)
- Ongeacht nationaliteit, tenzij anders overeengekomen: art. 10 SAI: internationale arbitrage + verlangen partij:
 - 1 arbiter: niet nationaliteit partijen
 - meer arbiters: meerderheid niet nationaliteit 1 partij

2. Aantal arbiters

(art. 503 Rv; art. 1026 ontwerp Rv; art. 7 lid 1 SAI Reglement): oneven

3. Benoeming arbiters (art. 1027 ontwerp-Rv)

- (i) Zoals overeengekomen door partijen: o.a. in reglement.

Als partijen er niet uitkomen: bevoegde rechter benoemt arbiter(s) (art. 504 Rv; art. 1027 lid 3 ontwerp-Rv)

- (i) Termijn benoeming arbiters (art. 1027 lid 2 ontwerp-Rv): binnen twee maanden na aanhangig maken ([stilzwijgende] verlenging mogelijk), anders rechter (lid 3)(ongeacht geldigheid arbitrage, lid 4)

4. De opdracht van arbiters

- Schriftelijke aanvaarding (art. 11 lid 3 SAI Reglement, art. 507 Rv; art. 1029 lid 1 ontwerp-Rv): overeenkomst van opdracht (niet: lastgeving)(HR RvdW 2012/214)
- Arbiters moeten zich houden aan opdracht (omvang geschil), anders vernietiging mogelijk
- Ontheffing van de opdracht (art. 508 Rv; art. 1029 leden 2-4 ontwerp-Rv)
- Vervanging van arbiters (art. 1030 ontwerp-Rv)
- Beëindiging van de opdracht aan arbiters (art. 1031 ontwerp-Rv)
- Einde opdracht door beslissing (art. 533 Rv); einde opdracht door depot (ongeacht verbetering of aanvulling vonnis)(art. 1058 ontwerp-Rv)

Wraking van arbiters (1)

1. Grondslag wraking: gerechtvaardigde twijfel aan onpartijdigheid en onafhankelijkheid (art. 1033 lid 1 ontwerp-Rv)(art. 11 lid 2 SAI en 12 lid 2 Reglement: onpartijdigheid en onafhankelijkheid) o.a. geen contact arbiters tijdens geding met 1 van de partijen, mening over zaak kenbaar gemaakt aan een van de partijen (art. 11 lid 2 SAI Reglement)
 - alleen om redenen na benoeming (art. 1033 lid 2 ontwerp-Rv)
 - wraking niet mogelijk van door derde of kantonrechter benoemde arbiter indien een partij in die benoeming heeft berust, tenzij redenen wraking later bekend geworden (art. 1033 lid 3 ontwerp-Rv)

Wraking van arbiters (2)

2. Mededelingsplicht arbiter ('disclosure) ter voorkoming wraking:
 - a. aangezochte arbiter: schriftelijke mededeling onder vermelding van vermoedelijke reden wraking (art. 1034 lid 1 ontwerp-Rv)
 - b. Benoemde arbiter: schriftelijke mededeling partijen onder vermelding vermoedelijke reden wraking (art. 1034 lid 2 ontwerp-Rv)

Wraking van arbiters (3)

3. Verschil disclosure en wraking:

- disclosure: *subjectief*: een arbiter moet bekend maken wat hij denkt dat hem in de ogen van een partij 'verdacht' kan maken
- wraking: *objectief*: gerechtvaardigde twijfel aan onafhankelijkheid en/of onpartijdigheid in de ogen van een geïnformeerde derde

Wraking van arbiters (4)

4. SAI wijst arbiter er op dat hij geen enkel persoonlijk of zakelijk belang bij de afloop van het geding mag hebben (art. 11 lid 2 SAI Reglement)

Wrakingsprocedure:

- a. Schriftelijke kennisgeving wrakende partij aan arbiter, scheidsgerecht, wederpartij en – voor zover relevant – benoemde derde (arbitrageinstituut) (art. 1035 lid 1 ontwerp-Rv)
- b. Termijn binnen 10 dagen na mededeling benoeming arbiters (art. 12 lid 1 SAI Reglement), bij latere wetenschap binnen 24 uur na kennisname wrakingsgrond (art. 12 lid 3 SAI Reglement)
- c. Arbiters kunnen geding schorsen (art. 1035 lid 1 ontwerp-Rv), geen plicht
 - maar: geen arbitraal eindvonnis voordat over wraking is beslist (HR NJ 2008/177)

Wrakingsprocedure (5)

(i) Gewraakte arbiter heeft 2 weken bedenktijd (6 weken buiten Suriname, art. 12 lid 4 SAI Reglement)

(ii) Trekt de arbiter zich niet terug dan moet de wrakende partij zich binnen 4 weken tot de kantonrechter wenden (vervaltermijn) (art. 1035 lid 2 ontwerp-Rv) (8 weken buiten Suriname, lid 4) (art. 13 lid 2 SAI Reglement binnen 14 dagen na mededeling administrateur SAI afwijzing wraking wenden tot rechter)

(iii) Na terugtrekking/gegrondbevinding wraking door kantonrechter: vervanging volgens regels (art. 1035 lid 3 ontwerp-Rv) (art. 9 lid 1 sub a SAI Reglement)

(iv) Vernietigingsactie (strijd met de openbare orde) op grond van partijdigheid na wijzen arbitraal vonnis? Mogelijk, maar zware eisen in belang arbitrale rechtspleging (HR NJ 1994/765)

Aansprakelijkheid arbiters

- Algemene norm: niet: redelijk handelend en redelijk bekwaam arbiter, maar alleen aansprakelijkheid in geval van opzet of bewuste roekeloosheid dan wel met kennelijke grove miskennen van hetgeen een behoorlijke taakvervulling meebrengt (HR NJ 2011/131, ASB Greenworld)
- Aansprakelijkheid arbiters voor niet-tijdige beslissing zonder wettige reden (art. 508 Rv)
- Geen exoneratiebeding in SAI Reglement (alleen geen persoonlijke aansprakelijkheid arbiter voor voorlopige voorziening, art. 22, laatste zin, SAI Reglement); eigen exoneratie?
- Verzekering (SAI, zelf)?

Secretaris

- Op verzoek arbiter(s) art. 18 lid 1 SAI Reglement)
- Taak: zitting en eventueel schrijven vonnis (art. 18 lid 1 SAI Reglement)

ARBITRAAL GEDING – algemeen (I)

1. Wijze en termijnen: overeenkomst partijen (o.a. SAI reglement) en bij gebreke daarvan door arbiters (art. 509 Rv; art. 1036-ontwerp-Rv; art. 21 lid 1 SAI Reglement)
2. Partijen moeten op voet van gelijkheid worden behandeld en iedere partij moet in de gelegenheid worden gesteld voor haar rechten op te komen en haar stellingen voor te dragen (art. 1039 ontwerp-Rv) m.n. hoor en wederhoor

Sanctie:

- a. vernietiging arbitraal vonnis (strijd met de openbare orde)
- b. weigering exequatur

ARBITRAAL GEDING – algemeen (II)

3. recht op mondelinge behandeling (art. 1039 lid 2 ontwerp-Rv)
4. arbitraal kort geding nog niet bekend, maar verzoek om spoed kan gehonoreerd worden (p. 25 toelichting SAI Reglement)(art. 1051 ontwerp-Rv: arbitraal kort geding)
5. arbiters kunnen partijen opdragen hun geschil voor te leggen aan een mediator (art. 1044 lid 1 ontwerp-Rv)
6. samenvoeging arbitrale gedingen aanhangig in Suriname (art. 1046 ontwerp-Rv)
7. schikking kan in vonnis worden neergelegd (art. 1069 ontwerp-Rv)
8. geheimhouding geen gegeven

Geheimhoudingsbeding (I)

Geen vertrouwelijkheid:

‘Save to the extent required by any applicable law, the parties shall have no obligation to keep confidential the existence of the arbitration or any information or document relating thereto’.

Geheimhoudingsbeding (II)

Wel vertrouwelijkheid:

- ‘[A] The parties, any arbitrator, and their agents, shall keep confidential and not disclose to any non party the existence of the arbitration, all non-public materials and information provided in the arbitration by another party, and orders or awards made in the arbitration (together, the ‘Confidential Information’).

Geheimhoudingsbeding (III)

- [B] If a party wishes to involve in the arbitration a non-party – including a fact or expert witness, stenographer, translator or any other person – the party shall make reasonable efforts to secure the non-party's advance agreement to preserve the confidentiality of the Confidential Information.

- [C] Notwithstanding the foregoing, a party may disclose Confidential Information to the extent necessary to:
1. prosecute or defend the arbitration or proceedings related to it (including enforcement or annulment proceedings), or to pursue a legal right;
 2. respond to legitimate subpoena, governmental request for information or other compulsory process;
 3. make disclosure required by law or rules of a securities exchange;

4. seek legal, accounting or other professional services, or satisfy information requests of potential acquirers, investors or lenders, provided that in each case that the recipient agrees in advance to preserve the confidentiality of the Confidential Information. The arbitral tribunal may permit further disclosure of Confidential Information where there is a demonstrated need to disclose that outweighs any party's legitimate interest in preserving confidentiality.

Geheimhoudingsbeding (VI)

[D] This confidentiality provision survives termination of the contract and of any arbitration brought pursuant to the contract. This confidentiality provision may be enforced by an arbitral tribunal or any court of competent jurisdiction and an application to a court to enforce this provision shall not waive or in any way derogate from the agreement to arbitrate.'

Plaats van arbitrage

- grote juridische betekenis (o.a. welke overheidsrechter aanvullende maatregelen kan nemen, plaats depot, rechter vernietigingsactie)
- plaats van arbitrage ('seat') is wat anders dan plaats mondelinge behandeling of plaats getuigenverhoor e.d. (art. 1037 lid 3 ontwerp-Rv): iedere plaats mogelijk
- bepaling plaats arbitrage: partijafsprak, zo niet: arbiters

Case management

■ Notes on Organizing Arbitral Proceedings (1996)

1. Set of arbitration rules

If the parties have not agreed on a set of arbitration rules, would they wish to do so

2. Language of proceedings

- (a) Possible need for translation of documents in full or in part
- (b) Possible need for interpretation of oral presentation
- (c) Cost of translation and interpretation

Case management (2)

3. Place of arbitration
 - (a) Determination of the place of arbitration, if not already agreed upon by the parties
 - (b) Possibility of meetings outside the place of arbitration
4. Administrative services that may be needed for the arbitral tribunal to carry out its functions
5. Deposits in respect of costs
 - (a) Amount to be deposited
 - (b) Management of deposits
 - (c) Supplementary deposits

Case management (3)

6. Confidentiality of information relating to the arbitration; possible agreement thereon
7. Routing of written communications among the parties and the arbitrators
8. Telefax and other electronic means of sending documents
 - (a) Telefax
 - (b) Other electronic means (e.g. electronic mail and magnetic or optical disk)

Case management (4)

9. Arrangements for the exchange of written submissions
 - (a) Scheduling of written submissions
 - (b) Consecutive or simultaneous submissions
10. Practical details concerning written submissions and evidence (e.g. method of submission, copies, numbering, references)
11. Defining points at issue; order of deciding issues; defining relief or remedy sought
 - (a) Should a list of points at issue be prepared
 - (b) In which order should the points at issue be decided
 - (c) Is there a need to define more precisely the relief or remedy sought

Case management (5)

12. Possible settlement negotiations and their effect on scheduling proceedings
13. Documentary evidence
 - (a) Time-limits for submission of documentary evidence intended to be submitted by the parties; consequences of late submission
 - (b) Whether the arbitral tribunal intends to require a party to produce documentary evidence
 - (c) Should assertions about the origin and receipt of documents and about the correctness of photocopies be assumed as accurate
 - (d) Are the parties willing to submit jointly a single set of documentary evidence
 - (e) Should voluminous and complicated documentary evidence be presented through summaries, tabulations, charts, extracts or samples

Case management (6)

14. Physical evidence other than documents

- (a) What arrangements should be made if physical evidence will be submitted
- (b) What arrangements should be made if an on-site inspection is necessary

15. Witnesses

- (a) Advance notice about a witness whom a party intends to present
- (b) Manner of taking oral evidence of witnesses
 - (i) Order in which questions will be asked and the manner in which the hearing of witnesses will be conducted
 - (ii) Whether oral testimony will be given under oath or affirmation and, if so, in what form an oath or affirmation should be made
 - (iii) May witnesses be in the hearing room when they are not testifying

Case management (7)

- (c) The order in which the witnesses will be called
- (d) Interviewing witnesses prior to their appearance at a hearing
- (e) Hearing representatives of a party

16. Experts and expert witnesses

- (a) Expert appointed by the arbitral tribunal
 - (i) The expert's terms of reference
 - (ii) The opportunity of the parties to comment on the expert's report, including by presenting expert testimony
- (b) Expert opinion presented by a party (expert witness)

Case management (7)

17. Hearings

- (a) Decision whether to hold hearings
- (b) Whether one period of hearings should be held or separate periods of hearings
- (c) Setting dates for hearings
- (d) Whether there should be a limit on the aggregate amount of time each party will have for oral arguments and questioning witnesses
- (e) The order in which the parties will present their arguments and evidence
- (f) Length of hearings
- (g) Arrangements for a record of the hearings
- (h) Whether and when the parties are permitted to submit notes summarizing their oral arguments

Case management (8)

18. Multi-party arbitration

19. Possible requirements concerning filing or delivering the award

Who should take steps to fulfil any requirement

■ ICC techniques for Controlling Time and Costs in Arbitration (versie 2, 2012)

Case Management - onderwerpen

1. Bifurcation: jurisdictie, merit en quantum
2. Wijze van procederen: Anglo-Amerikaans v Surinaams (overleggen documenten, witness statements, cross examination e.d.)

Na afloop casemanagement conference:
procedural order #1 (uitgebreid)

Procesverloop arbitrage

1. Korte aanvraag (5-voud) (art. 4 lid 1 SAI Reglement)(evt. modelformulier SAI, art. 4 lid 3 SAI Reglement; zie p. 26 Toelichting Reglement):
 - Naam en woonplaats eiser
 - Naam en woonplaats verweerder
 - Korte omschrijving aard van het geschil en duidelijke omschrijving vorderingen
 - Arbitraal beding (overeenkomst; akte van compromis)
 - Indien van toepassing: overeengekomen (wijze van) arbiter benoeming

Procesverloop arbitrage (2)

2. Administrateur SAI zendt arbitrage-aanvraag aan verweerder(s) (art. 4 lid 5 SAI Reglement)
3. Kort antwoord binnen 14 dagen (art. 5 lid 1 SAI Reglement)
 - Tegenvordering (mits zelfde overeenkomst) art. 6 lid 1 SAI Reglement)
4. Administrateur zendt kort antwoord aan eiser(s) (art. 5 lid 2 SAI Reglement)

Procesverloop arbitrage (3)

5. Bevestiging arbiters door administrateur (als partijen arbiters hebben aangewezen)(art. 7 lid 1 SAI Reglement) of benoeming van arbiter(s) als partijen geen arbiters hebben aangewezen (art. 8 lid 1 SAI Reglement): akte van benoeming opgemaakt door het SAI en aangetekend schrijven van benoeming aan partijen (art. 11 lid 1 SAI reglement)
6. Eventuele wrakingsprocedure
7. Administrateur geeft arbitrageaanvraag en kort antwoord aan arbiters (art. 14 SAI Reglement)

Procesverloop arbitrage (4)

8. Betaling administratiekosten SAI + depot arbiters (art. 30 lid 3 SAI reglement)
9. Case management conference
10. Schriftelijke ronde(s) voor mondelinge behandeling? (art. 15 lid 1 SAI Reglement)
 - Partijafpraak
 - Beslissing arbiter(s):
 - Regel: memorie van eis en memorie van antwoord
 - Indien memorie van antwoord eis in reconventie, dan ook memorie van antwoord in reconventie
 - Ingewikkelde zaken: repliek (Statement of Reply) en dupliek (Statement of Rejoinder)(evt. nadere akten)
 - Administrateur zendt stukken aan partijen (art. 15 lid 1 SAI Reglement); beter ook rechtstreeks aan wederpartij

Procesverloop arbitrage (5)

11. Mondelinge behandeling: arbiter bepaalt tijd/plaats (art. 15 lid 2 SAI Reglement)
 - Kennisgeving bij aangetekend schrijven aan partijen door administrateur of arbiter (art. 15 lid 2 SAI Reglement)
 - in 1^e zitting kan vordering of verweer aangevuld worden, daarna alleen in bijzondere gevallen ter beoordeling arbiter (art. 21 lid 2 SAI Reglement)
 - bijstand partijen door jurist mogelijk (art. 17 lid 1 SAI Reglement)
 - arbiter kan persoonlijke verschijning partij gelasten (art. 17 lid 2 SAI Reglement)

Procesverloop arbitrage (6)

- arbiter beslist wie verder aanwezig op zitting (art. 17 lid 3 SAI Reglement)
- weergave zitting door 'stenograaf' op verzoek arbiter aan administrateur (art. 18 lid 2 SAI Reglement), anders oplossingen (i) court reporter, (ii) geluidsopname (en partijen die het uitwerken, over en weer aanpassingsmogelijkheid, arbiter beslist bij geschil), (ii) arbiter/secretaris maakt proces-verbaal.
- partij kan verzoeken om schriftelijke vastlegging: beslissing, afspraak of erkenning (HR LJN: BK 2007)
- inhoud mondelinge behandeling: pleidooi, vragen aan partijen, evt. horen getuigen/deskundigen

VOORLOPIGE VOORZIENING (art. 22 SAI Reglement)

- In elke stand van het geding
- Verzoek partij(en)
- Voorlopige beslissing/treffen maatregel die arbiter nodig/nuttig voorkomt
- Geen afbreuk rechten/weren partijen ten gronde
- Voorbeelden:
 - Handhaven status quo tijdens arbitrage;
 - voorkomen actie benadeling arbitrage;
 - bewaren vermogensbestanddelen i.v.m. verhaal (niet: conservatoir beslag);
 - bewaren bewijs.
- Vorm: tussenvonniss of order

NIET-VERSCIJNEN PARTIJ

1. Eiser: afwijzen vordering of nieuwe zitting bepalen (art. 16 lid 2 SAI Reglement)(art. 1040 lid 1 ontwerp-Rv)
2. Verweerder: toewijzen vordering bij verstek indien vordering niet onrechtmatig of ongegrond voorkomt, of nieuwe zitting bepalen (art. 16 lid 1 SAI Reglement) (art. 1040 leden 2 en 3 ontwerp-Rv)

BEWIJS

1. Algemeen

- de arbiter is vrij in de bewijslastverdeling en de waardering van het bewijs (art. 21 lid 1 SAI Reglement)(art. 1039 Id 5 ontwerp-Rv)
- arbiter-commissaris die getuige/deskundige kan horen (art. 1041 lid 3 ontwerp-Rv), maar: collectief verdient aanbeveling
- Compromis civil law/common law arbitrage: IBA Rules on Taking Evidence in International Arbitration (partijen kunnen dit overeenkomen, arbiters kunnen dit opleggen in PO)

Getuigen

- Op initiatief partijen minimaal 3 dagen voor de zitting meedelen (art. 19 lid 1 SAI Reglement)
- Vrijwillig verschijnen of oproeping bij deurwaardersexploit (art. 19 lid 1 SAI Reglement)
- Verschijnt getuige niet vrijwillig of wenst eed/belofte niet af te leggen, dan getuigenverhoor bij overheidsrechter (art. 515 Rv)(art. 1041 lid 2 ontwerp-Rv)
- Arbitreren beslist of eed/belofte (art. 19 lid 2 SAI Reglement)(art. 1041 lid 1 ontwerp-Rv)
- Vergoeding conform tarief Justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken (art. 29 lid 1 SAI Reglement); betaling zoveel mogelijk ter zitting door partij die getuige meebracht (art. 29 lid 2 SAI Reglement)

Deskundigen

- Op verzoek partij (art. 19 lid 3 SAI Reglement), minimaal 3 dagen voor de zitting
- Op verzoek arbiter (art. 20 lid 2 SAI Reglement)
- Comparitie mogelijk over opdracht aan deskundige (art. 20 lid 3 SAI Reglement)
- Vergoeding conform tarief Justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken (art. 29 lid 1 SAI Reglement); betaling zoveel mogelijk ter zitting door partij die deskundige meebracht (art. 29 lid 2 SAI Reglement)

Deskundigen (2)

- Arbiters kunnen partij verplichten deskundige inlichtingen en medewerking geven (art. 1042 lid 2 ontwerp-Rv)
- Horen deskundigen in zitting mogelijk op verzoek partijen (art. 1042 lid 4 ontwerp-Rv)
- Vragen stellen aan deskundigen door partijen is mogelijk (art. 1042 lid 5 ontwerp-Rv)

Deskundigen (3)

Benoeming deskundige door arbiters:

1. Raadplegen partijen persoon en vragen aan deskundige
2. Deskundige om begroting vragen en partijen voorleggen
3. Partijen mogen opmerkingen maken n.a.v. concept-verslag
4. Op verzoek van partij(en): horen deskundige

BEWIJS - Overig

(iii) Plaatsopneming (art. 20 lid 1 SAI
Reglement)

(iv) Overlegging stukken bevelen (art. 1039
lid 4 ontwerp-Rv)

ARBITRAAL VONNIS

1. Raadkamer: vooraf aan zitting en na afloop zitting
 - partijen en contractuele relaties
 - chronologisch overzicht feiten
 - stellingen + verweren
 - (tegen)vorderingen

2. Soorten vonnissen (van belang in ontwerp-Rv)
 - Geheel eindvonnis
 - Gedeeltelijk eindvonnis
 - Tussenvonnis

3. Termijn vonnis: zo spoedig mogelijk (art. 24 SAI Reglement)(art. 1048 ontwerp-Rv: tijdstip vonnis voorbehouden aan arbiters)

ARBITRAAL VONNIS (2)

4. Beoordelingsmaatstaf: goede mannen naar billijkheid, tenzij regelen des rechts overeengekomen (art. 25 SAI Reglement)(de wet gaat uit van het omgekeerde: regelen des rechts, tenzij anders overeengekomen, art. 516 Rv; art. 1054 ontwerp-Rv))
5. Beslissing:
 - meerderheid, geen dissenting opinions (art. 26 lid 1 SAI Reglement)
 - weigert minderheid te tekenen, dan maken de andere arbiters daar melding van in vonnis (art. 518 Rv)

ARBITRAAL VONNIS (3)

6. Ontwerp-Rv: dwangsom mogelijk (art. 1056 ontwerp-Rv)
7. Begroting arbitragekosten (art. 31 lid 3 SAI Reglement):
 - In het algemeen ten laste van partij die in het ongelijk is gesteld (art. 31 lid 3 SAI Reglement)
 - Verdeling arbitragekosten mogelijk als partijen over en weer deels ongelijk (art. 31 lid 3 SAI Reglement)

ARBITRAAL VONNIS (4)

8. Inhoud vonnis (art. 517 Rv.)(art. 1057 lid 4 ontwerp-Rv.: + namen en woonplaatsen arbiters):
 - Namen en woonplaatsen partijen
 - Slotsom beweringen partijen (niet in ontwerp-Rv)
 - Beweegredenen (motivering) (art. 26 lid 2 SAI Reglement): een ondeugdelijke motivering is geoorloofd, tenzij zo ondeugdelijk dat het met een niet-motivering is gelijk te stellen
 - Eindoordeel (dictum) (niet in ontwerp-Rv)
 - Dagtekening
 - Vermelding plaats van arbitrage (art. 1037 lid 2 ontwerp-Rv)
 - Ondertekening door iedere arbiter

ARBITRAAL VONNIS (5)

9. Administrateur zendt vonnis aan partijen (art. 27 lid 1 SAI Reglement) (art. 1058 ontwerp-Rv: arbiter)
10. Administrateur bevoegd tot anonieme publicatie vonnis, tenzij bezwaar (art. 27 lid 3 SAI Reglement)
11. Deponering vonnis door arbiter binnen 8 dagen ter griffie van het kantongerecht te Paramaribo (art. 26 lid 3 SAI Reglement) + arbiter ondertekent akte van depot en deponeert akte van benoeming (art. 26 lid 5 SAI Reglement) (art. 519 en 520 Rv.) (art. 1058 ontwerp-Rv: deponering 'ten spoedigste')

Ontwerp-Rv: herstel kennelijke fouten (art. 1060 ontwerp-Rv) en aanvulling vonnis (art. 1061 ontwerp-Rv)

KOSTEN ARBITRAGE

1. Administratiekosten SAI (f. 75,-) (art. 28 lid 1 SAI Reglement)
2. Salaris administrateur (art. 30 lid 1 SAI Reglement)?
3. Kosten arbiters:
 - (i) Reis en verblijfkosten, secretaris, deskundigenbericht benoemd door arbiter (art. 30 lid 1 SAI Reglement): arbiter stelt die vast
 - (ii) Honorarium arbiter: administrateur stelt die vast (art. 30 lid 2 SAI Reglement) (zie ook de Leidraad, p. 28 Toelichting SAI Reglement)

KOSTEN ARBITRAGE (2)

4. Kosten getuigen/deskundigen
5. Kosten juridische bijstand: voor rekening partij die bijstand inschakelde, behoudens bijzondere gevallen ter beoordeling van arbiter (art. 31 lid 1, tweede zin, SAI Reglement).
6. Deponeringskosten (griffierecht) (art. 31 lid 2 SAI Reglement)
7. Voldoening uit depot (art. 31 lid 4 SAI Reglement)

TENUITVOERLEGGING

1. Exequatur: bevelschrift kantonrechter (art. 522 Rv.)(art. 1062 ontwerp-Rv) HR NJ 1951/670: onderzoek of arbiter(s) bevoegd geschil te beslissen
2. Ontwerp-Rv: enige weigeringsgrond: vonnis of wijze totstandkoming kennelijk in strijd met openbare orde of goede zeden (art. 1063 ontwerp-Rv): prima facie toetsing ogv arbitraal vonnis
3. Exequatur:
 - (i) Toestaan: geen rechtsmiddel (art. 1062 lid 4 ontwerp-Rv)
 - (ii) Weigering: hoger beroep bij Hof van Justitie (art. 1063 lid 3 ontwerp-Rv)
4. Ontwerp-Rv (art. 1066): schorsing executie verzoeken (thans: kort geding)

RECHTSMIDDELEN

1. Hoger beroep

- Niet mogelijk, tenzij schriftelijk overeengekomen (art. 524 Rv.; art. 24, tweede zin, SAI Reglement)(art. 1050 ontwerp-Rv geeft een uitgewerkte regeling, zie ook art. 1055 ontwerp-Rv ubv)
- Hoger beroep ter kennisneming Hof van Justitie (art. 525 Rv.)

2. Geen herroeping (request civiel)(art. 526 Rv.)

- gronden voor herroeping (bedrog) geven recht op vernietiging (art. 527 sub 8 t/m 10 Rv.)

3. Vernietiging

Vernietiging

- (i) Algemene uitgangspunten (HR NJ 2010/171 en HR NJ 1998/207):
- De vernietigingsprocedure is geen verkapt arbitraal hoger beroep;
 - Overheidsrechter mag slechts in sprekende gevallen ingrijpen ogv belang bij een effectief functionerende arbitrale rechtspleging
 - Niet ieder schending van een procedureregels leidt tot vernietiging
 - Geen terughoudende toetsing bij schending hoor en wederhoor
 - Gedeeltelijke vernietiging alleen als geen onverbreekelijk verband (HR NJ 2006/77)
 - Uitsluiten vernietiging bij overeenkomst niet geoorloofd

Vernietiging (2)

(ii) Gronden vernietiging:

- a. Geldige overeenkomst tot arbitrage ontbreekt (art. 1065 lid 1 sub a ontwerp-Rv):
 - Buiten grenzen arbitrageovereenkomst n(art. 527 sub 1 Rv.)
 - Nietige of vernietigde arbitrageovereenkomst (art. 527 sub 2 Rv.)
 - Niet-arbitrabel

Vernietiging (3)

- b. Onbevoegde arbiters (art. 527 sub 3) (art. 1065 lid 1 sub b ontwerp-Rv)
 - Onregelmatige samenstelling: (i) wet (niet even), (ii) overeenkomst (o.a. SAI Reglement)
- c. Schending van de opdracht door arbiters (art. 1065 lid 1 sub c ontwerp-Rv)
 - * Formeel: procedureregels (art. 527 sub 7 Rv.) o.a. in SAI Reglement

Vernietiging (4)

c. Schending van de opdracht door arbiters (art. 1065 lid 1 sub c ontwerp-Rv)(vervolg)

* Materieel:

- meer of anders toegewezen dan gevorderd, zoals rente of proceskosten (art. 527 sub 4 Rv.) (art. 1065 lid 5 ontwerp-Rv: partiële vernietiging vzv mogelijk),
- nagelaten te beslissen (art. 527 sub 6 Rv.) (ook essentieel verweer: HR NJ 2005/190)(art. 1065 lid 6 ontwerp-Rv: eerst na aanvullend vonnis/afwijzing daarvan),
- toetsingsmaatstaf (HR NJ 2010/169: in dictum goede mannen, terwijl regelen des rechts overeengekomen)

Vernietiging (5)

- d. Motivering: tegenstrijdige beslissingen (art. 527 sub 5 Rv)
- Ontwerp-Rv: niet ondertekend of niet met redenen omkleed (art. 1065 lid 1 sub d ontwerp-Rv)
 - Alleen als motivering ontbreekt, niet: ondeugdelijke motivering (HR 2000/508)
 - met het ontbreken van een motivering wordt gelijkgesteld als enige steekhoudende verklaring voor de beslissing ontbreekt (HR NJ 2005, 190)
 - indien het arbitrale vonnis zo gebrekkig is gemotiveerd dat het met het ontbreken van een motivering moet worden gelijkgesteld (HR NJ 2008/4)

Vernietiging (6)

- e. Gronden voor herroeping (bedrog gepleegd) (art. 527 sub 8-10 Rv)
 - In ontwerp-Rv (art. 1068 Rv.) aparte procedure
- f. Strijd met de openbare orde (art. 1065 lid 1 sub e ontwerp –Rv)
 - Inhoud: dwingend recht van fundamenteel karakter
 - Totstandkoming: hoor en wederhoor; onafhankelijkheid/onpartijdigheid

Vernietiging (7)

4. Rechtsverwerking/afstand van recht vernietiging:
 - handelen in strijd met SAI Reglement: schriftelijk protesteren binnen 7 dagen, zo niet: afstand recht (art. 32 SAI Reglement)
 - Ontwerp-Rv: rechtsverwerking als niet reeds in arbitrale procedure is geklaagd (i) grond a (ontbreken arbitrageovereenkomst) (art. 1065 lid 2 ontwerp-Rv), (ii) grond b (onbevoegdheid arbiters): (art. 1065 lid 3 ontwerp-Rv), (iii) grond c (schending van de opdracht door arbiters (art. 1065 lid 4 ontwerp-Rv)

Procedure vernietiging

- (i) Ontwerp Rv: alleen geheel of gedeeltelijk eindvonnis, niet: tussenvonnis (art. 1064 lid 4 ontwerp-Rv)
- (ii) Ontwerp-Rv: alle gronden in verzoekschrift tot vernietiging op straffe van verval (art. 1064 lid 5 ontwerp-Rv)
 - latere uitwerking gronden geoorloofd
 - Vernietigingsgrond tegen beslissing X mag niet later worden aangevoerd tegen beslissing Y (HR NJ 2013/189)
- (iii) Termijn: binnen drie maanden na deponering arbitraal vonnis c.q. ontdekking bedrog (art. 528 Rv)(art. 1064 lid 3 ontwerp-Rv)
- (iv) Verzoekschrift aan rechter (art. 519 Rv.)
- (v) Gewone rechtsmiddelen mogelijk tegen vonnis rechter in vernietigingsactie (art. 530 Rv.): hoger beroep HvJ

Rechtsgevolg vernietiging

- bevoegdheid gewone rechter herleeft (art. 1067 ontwerp-Rv., tenzij partijen anders overeengekomen)
- Geen terugverwijzing naar arbiters ('remission')

Contactgegevens

prof. mr. R.P.J.L. Tjittes

advocaat bij de Hoge Raad | arbiter | internationale
commerciële contracten

BarentsKrans N.V.

Lange Voorhout 3

2514 EA te Den Haag

Nederland

riemejan.tjittes@barentskrans.nl

+31 (0)70 376 0789